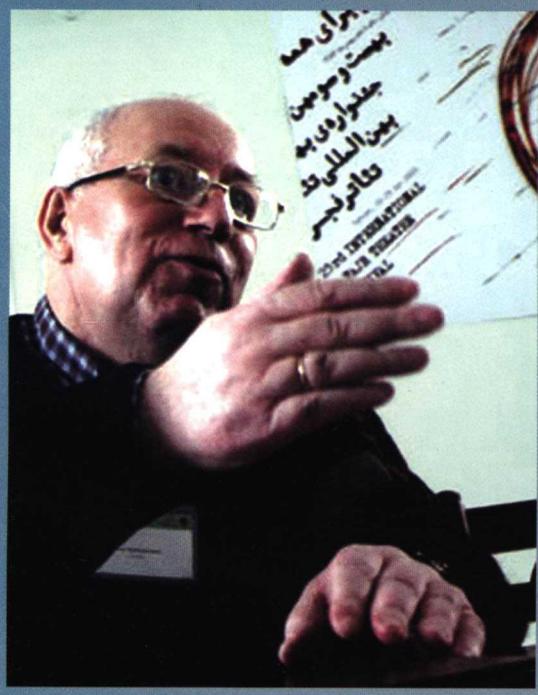




وزمدهای تمام فصول  
شمایک فرشته‌اید  
طراحی صحنه: یکبار برای همیشه



## رئیس انسستیتو چخوف شناسی: بازیگران ایرانی برای هر نمایشی آماده‌اند



روز گذشته ویکور گولجنکو رئیس انسستیتو چخوف شناسی روسیه در گفت و گویی مطبوعاتی شرکت کرد او که یکی از مهمانان جشنواره بیست و سوم تئاتر فجر است قرار است کارگاهی آموزشی درباره آنوان چخوف، نمایشنامه نویس معروف روس، برگزار کند. گولپنکو که پیش از این نیز به ایران آمده بود؛ فضای تئاتری حال حاضر را در بین جوانان ایرانی مثبت ارزیابی و از جشنواره به عنوان عاملی برای تعامل و انجام گفت و گو میان فرهنگها یاد کرد. او همچنین درباره بازیگران ایرانی گفت: «بازیگران ایرانی برای هر نمایشی آماده هستند و نیازی به راهنمایی یا حتی هدایت ندارند». مشروح این گفت و گو رامی توانید در سایت ایران تئاتر بخوانید.



## دوست داریم همه چیز را در لحظه دریافت کنیم

کار بدانیم، پس به نوعی این روش تمرینی برای آماده شدن بازیگران روی صحنه است. در ادامه این نشست؛ ایزابل کادناس کان، درباره نمایش‌های خیابانی و تجربه‌های خود گفت: تکنیک اصلی من در بازی مبتنی بر بداهه است، زیرا که در این دوران به این نتیجه رسیده ام که در این تکنیک اجرایی می‌توانم در «لحظه» همه چیز را دریافت کنم.

او ادامه داد: «در تئاتر خیابانی ما به نوعی دعوت به کار می‌شونم پس باید هر چه بیشتر به احساسات مردم اطرافمان چنگ بزنیم و از این راه آنها را شریک نمایش خود کنیم، در عین حال باید توجه داشته باشیم که عنصر «زمان» هم نقش عمده‌ای در کار ما دارد.

ایزابل سپس در باره محتوای کارهای خود گفت: غالباً دوست دارم در باره «سیاست» حرف بزنم، سیاستی که ربطی به افراد سیاسی، تفکرات سیاسی و روابط سیاسی ندارد، بلکه موضوع روزانه جامعه و مردم است و به نوعی بازیگر هم در گیر آن است. پس وقتی من سوار مترو می‌شوم و نمایش بازی می‌کنم، قصد دارم که در آن لحظه علایق و امیال مردم جامعه را بشناسم. او اضافه کرد: بازیگر خیابانی در یک فضا در میان مردم، بدون هر گونه قواعد تئاتر صحنه و تنها با تکیه بر احساسات خود کار می‌کند و به همین دلیل همواره دوست دارم که با اتمام نمایش بمانم و با مردم صحبت کنم. زیرا که «صورتهای» مخاطبان نمایش در تئاتر خیابانی اهمیت فوق العاده‌ای دارد و منعکس کننده نظرات آن افراد است.

سمینار تخصصی «گفت و گوی تئاتر ایران و جهان» روز گذشته با حضور عوامل گروه تئاتری «هفت» از کشور فرانسه برگزار شد.

این گروه که امسال با دو نمایش «یک بیت برای بهشت» و «تولد مبارک دن کیشوت» در جشنواره بیست و سوم تئاتر فجر شرکت کرده اند در این نشست به معرفی خود و سابقه کارشان پرداختند. «لوئیس دونوال» یکی از بازیگران گروه در این باره گفت: من در این سالها در حوزه‌های تئاتر و سینما کار کردم و در تئاتر از متدهای «استانسلاوسکی» و «استدیو پیل ماریون» آموزش دیده ام، او درباره روش استدیو پیل ماریون گفت: «این روش تاکید بر گرفتن لحظه‌ای هرچیزی که در صحنه اتفاق می‌افتد دارد و به نوعی بر دوئل بازیگران بر روی صحنه پایه ریزی می‌شود و مبتنی بر انتقال حسها از طریق بازیگران و کنترل آنها است».

دونوال با تاکید بر نقش «بدن» در این روش افزود: «بدن بازیگران در برقراری این دوئل، خیلی مؤثر است. زیرا که در این مرحله بازیگر باید احساسات خود را پروژک کند. از طرفی نیاید فراموش کنیم که در این روش بازیگری، تنفسها باید به صورت برون گرا و سرعتی صورت بگیرد تا عمل پروژک بهتر منتقل و انجام شود».

بازیگر نمایش «یک بیت برای بهشت» با اشاره به تفاوت‌های این روش و متدهای «گروتفسکی»، گفت: در روش «گروتفسکی» همه چیز مبتنی بر بداهه است، پس در مسیری که می‌رویم می‌توانیم آن چیزهایی را که دوست داریم نگهداریم و آنها را که نمی‌خواهیم دور ببریزیم و لی در متدهای «پیل ماریون» ماراه می‌اقتیم، بدون اینکه چیز زیادی از

## آغاز فعالیت کمیسیون نظارت بر اجراهای جشنواره برای تحقیق شعار «تئاتر برای همه»

ترین افراد برای حفظ شوئنات اخلاقی این هنر و نیز حفظ حریم اخلاقی جامعه دانست و افزود: نباید تصور شود که یک ارگان خاص مسؤول اخلاقیات تئاتر کشور است، بلکه همه ما به عنوان اعضای یک خانواده بزرگ تئاتر کشور در این امر سهیم هستیم.

این مسؤول جشنواره بین المللی در گفت و گو با سایت رسمی جشنواره اظهار امیدواری کرد با شروع به کار این کمیسیون و نقش مشورتی آن در تعامل با هنرمندان؛ جشنواره بیست و سوم به اهداف متعالی خود از جمله تحقیق شعار «تئاتر برای همه» دست پیدا کند.

کمیسیون ویژه ای مرکب از کارشناسان و صاحب نظران تئاتر کشور بر اجراهای نمایشی بیست و سومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر نظارت می کند.

یکی از اعضای ستاد برگزاری بیست و سومین جشنواره بین المللی تئاتر فجر تشکیل این کمیسیون را در راستای احترام گذاشتن به قوانین اجتماعی و در عین حال صیانت از سیر رو به تعالی تئاتر کشور دانست و گفت: «متاسفانه در پاره ای موارد خطاهای سهوی یا ناخواسته موجب سو بردنشاهی متعدد شده و جریان تئاتر کشور و امنیت حرفه ای سایر هنرمندان تئاتر را به مخاطره افکنده است.»

وی هنرمندان تئاتر را به عنوان شایسته دست اندر کاران هنر تئاتر را به عنوان شایسته

## خانه نمایش اداره تئاتر، سالنی کوچک و صمیمی برای هنرمندان شهرستانی

با سالن کوچک و صمیمی اش میزبان هنرمندان شهرستانی است. هنرمندانی که تمام چشم امیدشان به جشنواره هنرمندان تهرانی و خارجی هم دیدن کنند.

گرچه از بازگشایی خانه نمایش چند ماهی می گذرد، این مکان هنوز توانسته آچنان که باید و شاید روتق بیابد. زمانی که اعلام شد خانه نمایش هم جزو میزبانی‌های جشنواره امسال است، بسیاری از علاوه هنرمندان خانه نمایش خوشحال شدند چون می دانستند این موضوع در روتق بخشی این مکان مؤثر خواهد بود.

مریم معترف، مدیر خانه نمایش هم در این مورد می گوید: البته حضور در جشنواره در روتق این مکان مؤثر است چون به هر حال اسم اینجا در جدول جشنواره، مطابعات و جراید می آید ضمن اینکه هنرمندان شهرستانی هم با این سال آشنا می شوند.

او درباره تجهیز این سالن اضافه می کند: «تمام مشکلات داخل سالن بر طرف شد، جایگاه نشستن تماشاگران درست شد. سالن انتظار خوبی درست شده». نمایش های خانه نمایش ساعت ۱۵ اجرا می شوند. ساعتی که به اعتقاد عده ای مانند تولمی، مدیر روابط عمومی اداره تئاتر، چندان مناسب نیست: «عده ای از مردم در این ساعت سرگرم کارهستند چون این ساعت، نزدیک ساعت اداری است در حالی که اگر زمان بهتری به این اجرها اختصاصی داده می شد، شاید شاهد استقبال بهتری می بودیم».

هر چند خانه نمایش هم مانندیک سالن هایی که خارج از مجموعه تئاتر شهر هستند، از استقبال کمتری برخوردار است. اما گروه های شهرستانی کنچکاو هستند این مکان را بینند: جایی که بسیاری از گروه های حرفه ای تئاتر، نمایش هایشان را در آن تعریف می کنند. هنرمندان شهرستانی در این فرستت می توانند کارهای یکدیگر را بینند.

اما نمی توان منکر این مشکل شد که قیمت بالای بلیتها گاهی برای علاوه هنرمندان این سالن دردرس ساز می شود. مریم معترف در همین باره می گوید: قیمت ثابت تمام بلیتها همین است البته این میزان برای تعدادی از مردم مشکل ساز می شود اما نباید فراموش کرد همین میزان هم در مقابل هزینه هایی که برای تولید تئاتر می شود، بسیار اندک است. خانه نمایش ویژه نمایش‌های خاصی طراحی شده. نمایش‌هایی که چندان پر پرسناز نباشند. امسال نیز به گروه ها گفته شد تا حدی می توانند در انتخاب سالن مورد نظر خود آزادی عمل داشته باشند و این گونه بود که نمایش‌هایی که بازیگران کمتری داشتند، نوبت اجرا در این سالن را گرفتند.

این سالن پذیرای ۹ نمایش است که از شهرهای شاهروند، بیزد، ارومیه، ملایر و گواه در جشنواره شرکت کرده اند. سالن خانه نمایش با اجرای نمایش «مرد اتفاقی» به کارگرانی رهیانی به استقبال جشنواره رفت و اینچنین است که اگر این روزها به خانه نمایش سری پر نمایند با فضای متفاوت تر روبرو می شوید.

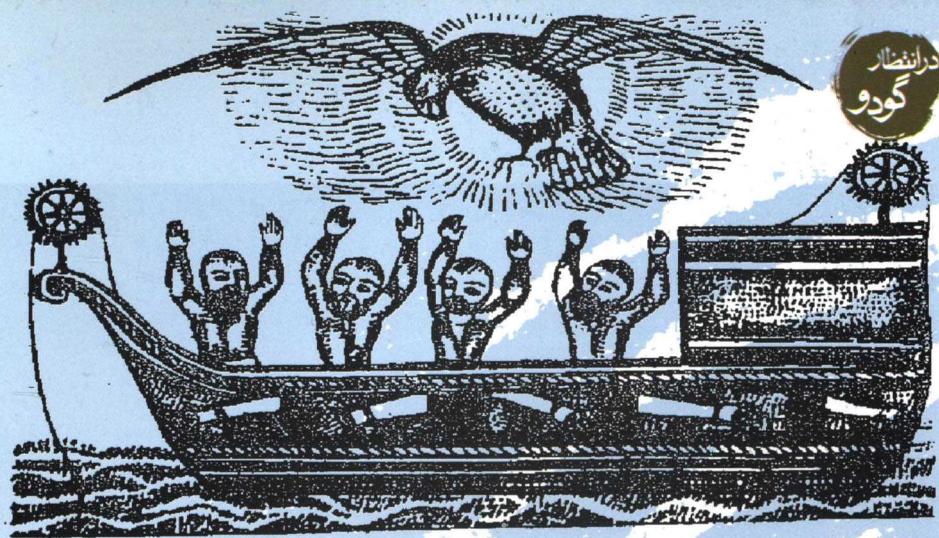
مریم معترف هم از تمام علاوه هنرمندان و بیویژه خبرنگاران دعوت می کند به دیدن خانه نمایش بینند و از نزدیک تغییرات آن را بینند.

## دیدار دوباره تماشاگران از «سیرک»

تماشاگرانی که روز جمعه به غلت قطعی برق توانستند این نمایش را بینند، روز گذشته از سانس دوم نمایش «سیرک» دیدن کردند.

روز جمعه به دلیل قطع شدن برق مجموعه تئاتر شهر، اجرای تعدادی از نمایشها لغو شد و تماشاگرانی که بایت خریده بودند، توانستند از این کارها دیدن کنند. ولی طی اقدامات مسؤولین مرکز هنرها نهادی ننمایشی، این افراد در روز تویزه بودند از سانس دوم نمایش «سیرک» دیدن کنند.

این نمایش کاری از هنرمندان کشور لهستان بود که با کارگردانی مالکو رزا تاکامینسکاوسیزیک در تالار وحدت اجرا شد. این نمایش پیش از این فقط در یک سانس و آن هم در ساعت ۱۹ اجرا می شد که به این بهانه، امکان تماشای سانس دوم نمایش برای این تماشاگران فراهم آمد.



## چهارمین روز جشنواره؛ میانه های راه

# مرد هایی براي تمام فصول

سجاد صاحبیان زند - مجید توکلی

رهیانی کارگردانی کرده است و فرزانه ارسسطو، بهنام تشکر، مرتضی عجفری، محمدرضا جوزی، مریم داوری و... در آن بازی می کنند. این نمایش در ساعت ۱۴ و ۱۸ و ۲۰ در کافه تربیات تالار اصلی برگزار می شود و مدت آن ۷۰ دقیقه است. خداوند یحیی را در جلیل می خواند، یک ماجراجوی تاریخی

داستان نمایش در سرزمین فلسطین اتفاق می افتد: هرودیس، پادشاه یهود که بعد از کشتن برادرش «فلیپ» با همسرش ازدواج می کند، سالها بعد به دختر برادرش هم علاقه مند می شود. او زن زیبایی شده و هرودیس می خواهد با او ازدواج کند. هرودیس، کاهنان دربار را وامی دارد که این وصلت را شرعاً بدائنه. اما حضرت یحیی این کار را حرام می داند و چون حاضر به شرعی دانستن این وصلت نیست، هرودیس دستور می دهد که سر حضرت را از بدنش جدا کنند و در تشت طلا بگذارند. اما خون یحیی، گریان آنها را می گیرد و سپاه سرزمین «پارت» سلطنت آنها را از بین می برد.

در این نمایش مسعود میر طاهری، داریوش فائزی، دیدار رزاقی، ایرج سنجری، سپیده پارساپی و... بازی می کنند و نویسنده کارگردانی آن به عهده سعید شاپوری است که قبل از این، «ماده ۱۳۳»، «دود کعبه» و «عقل سرخ» را در کارنامه اش ثبت کرده. او در مورد آخرین کارش می گوید: «من درباره داستانهای قرآنی، بسیار کارگردانی و با فضای آنها آشنایم. مردم نیز با داستان هرودیس و حضرت یحیی آشنا هستند. ما فقط شیوه اجرایی آن را نو کرده ایم».

کارگردان این نمایش در مورد طراحی لباس و صحنه نمایش، توضیح می دهد: «شیوه روایت ما اصلاً تاریخی نیست. یعنی ما کاری کردیم تا به روز باشیم و اجرای جیدی ارائه کنیم».

«خداوند یحیی را در جلیل می خواند» در ساعت های ۱۸ و ۲۰ در تالار فتقایی اجرا می شود و هفتاد دقیقه طول خواهد کشید.

**رویا (خانه):** کسی که دیگری است آم ها همیشه دوست دارند جای یک نفر دیگر باشند، مخصوصاً اگر از موقعیت اجتماعی متعارف و متداولی برخوردار نباشند. «رویا» هم همین قصه را هدف قرار داده است: «دو دختر همچه ساله پرورشگاهی، تصمیم می گیرند که از پرورشگاه فرار کنند و سپس در یک پارک

جشنواره دارد به نیمه راه می رسد کارگردان ها، نویسنده ها، بازیگران و سایر عوامل نمایش هم دیگر مثل سال گذشته، آچجنان دغدغه اول یا آخر شدن ندارند. نمایش ها اجرا می شوند و تماشاگرها هم کارها را می بینند. بدون آنکه کسی فکر کند چه کسی اول است، چه کسی آخر. مهم این است که جشن است و جشنواره.

ژازن بکام، ژازن ناکام؛ یک قصه قیمتی

این اسم های یونانی خیلی عجیب و غریب و سختند. تلفظ کردن هم خیلی سخت است چه برسد به حفظ کردنشان. «ژازن بکام - ژازن ناکام» هم در همین باره است: «عده ای از دانشجویان تئاتر از اینکه مجبورند برای امتحان درس تاریخ نمایش، اسمی خدايان یونانی را حفظ کنند، بسیار شاگرد و متعرض اند. تا آنها شکایتشان را به زبان منظوم مطرح می کنند. این قضیه بهانه ای می شود تا آنها به قصه قدیمی ژازن و پشم زرین پردازند. آنها این قصه را نیز بازیان منظوم به تصویر می کشند...»

امیر سلطان احمدی که این نمایش را نوشت و کارگردانی کرده است، در مورد این نمایش می گوید: «وقتی که دیدم خانه صابری، اشعار حافظ را روی صحنه می برد، دیدم که می شود قصه های یونانی را هم به صورت شعرهای طنز آمیز ارائه کرد.» کارگردان «ژازن...» اعتقاد دارد که این نمایش کمدی است و علاقه مندان به نمایش های موزیکال می توانند با آن ارتباط خوبی برقرار کنند.

در مورد طراحی لباسهای این نمایش سعی شده که بدون توجه به تاریخ عمل شود. اما همان طور که کارگردان نمایش می گوید: «دکور کار بیشتر شیوه سیر ک است» این سلطان احمدی پیش از این هم، نمایش های «شعبده و طلسه»، «آثیر چهار گوش» و «وجاده» رادر کارنامه اش دارد. و نمایش «ژازن...» در تالار هنر ساعت های ۱۶ و ۱۸ روی صحنه می رود. در این نمایش محمد بحرانی، سارا فرزاد فر، مینا درودیان، امیر سلطان احمدی و... بازی می کنند. مدت نمایش ۹۰ دقیقه است.

**الوتریا؛ بازگشت پسر نافرمان**

«پسری از خانواده اش جدا می شود و شروع به زندگی در محله ای فقیر نشین می کند. خانواده او تلاش می کند تا پسر را به خانه برگرداند و زندگی او را در اجتماع به صورت عادی و متداول کنند و...». ساموئل بکت را بیشتر بآنایش نامه «در انتظار گودو» می شناسیم. اما او علاوه بر این کار، نویشه های دیگری هم دارد که «الوتریا» از جمله آنهاست. این نمایش را وحید



های کارور از ۳ قصه او به نامهای (وقتی از عشق حرف می زنیم، از چه حرف می زنیم)، (خانه چف) و «ن همه آب و این همه نزدیک به خانه» استفاده کرده‌اند. این نمایش در ساعت ۱۶ و در تالار نوروزی صحنه می‌رود و زمان آن ۴۵ دقیقه است.

دیگر نمایشهای امروز که در سالن‌های مختلف به نمایش در می‌آیند عبارتند از: سیرک - در تالار وحدت (ساعت ۱۹)، مهتابی در قالی - در تالار سنگلاج (ساعت ۱۶ و ۱۸/۳۰)، رویا در نیمه شب تابستان - در تالار مولوی (ساعت ۱۵ و ۱۷/۳۰)، الان کجایی - در کافه تریا (ساعت ۱۵)، هنگامی که بدل از خواندن می‌ایستد - در تالار چهارسو (ساعت ۱۷ و ۲۱)، اسرار شبانه - در تالار اصلی (ساعت ۱۸/۳۰)، بهترین مامان این حوالی، در تالار کوچک (ساعت ۱۶ و ۱۹) و مجلس شیوه خوانی تخت سلیمان در فضای باز تئاتر شهر (ساعت ۱۴).

قرار می‌گذارند و سعی می‌کنند نقش آدمهای را که دوست دارند بازی کنند. که همیشه حسرت داشته، اند شیوه آنها باشند...»

سپیله نظری که این نمایش را کارگردانی کرده، در موردش می‌گوید که فرق «رویا»، با یقیه قصه‌هایی که در مورد دخترهای فراری است، در این است که «ما در اینجا به حالات‌های عاطفی و احساسی دو دختر می‌برازیم، بی‌آن که جنسیت‌شان مطرح باشد. آنها خواسته‌های کوچک از قبیل داشتن خانه، پدر، مادر و... دارند. بیان کردن این مشکلات بسیار مهم و اساسی است.»

کارگردان «رویا» بیشتر از هر چیزی به ارائه یک کار قوی فکر می‌کند و مساله جذابیت کار برای تمثیلگر، مساله بعدی او است. او برای دکور کارش فقط یک نیمکت ساده را در نظر گرفته که همین نیمکت ساده می‌تواند فضاهای متفاوتی را به وجود بیاورد. او، همین قصبه را یکی از جاذبهای کارش می‌داند.

نمایشنامه «رویا» توسط زهره مجتبی نوشته شده است و مهرداد ریانی مخصوص در آن مشاور کارگردان است. همچنین در این نمایش سودابه میر کریمی و خود کارگردان بازی می‌کنند.

سپیله نظری پور قل از این هم نمایشهای «ترانه دختر شاه پریون»، «گفت و گویی بی پایان ستاره»، «افسانه زن سرخ پوش»، «پهلوان»، «لیلا» و ... را در کارنامه اش دارد. او این نمایش را هم بدار پذیرفته شدن در حشنواره تعییر اسم داد و حال «رویا» با اسم «خانه» به نمایش در می‌آید. «خانه» در ساعتهای ۱۷/۳۰ و ۲۰ در تالار سایه به روی صحنه می‌رود.

داستانهای کارور؛ وقتی از عشق حرف می‌زنیم از چه حرف می‌زنیم

قصه‌های کارور بدجوری تصویری هستند. آدم وقتی آنها را می‌خواند بطور ناخودآگاه شخصیت‌های قصه را به صورت سینمایی یا نمایشی در ذهنش تصویر می‌کند. از طرف دیگر چون بیشتر این قصه‌ها در یک فضای ثابت اتفاق می‌افتد، بیشتر آن می‌تواند اجرای خوبی در سالن نمایش داشته باشد.

آرش دادگر و حمیدرضا نعیمی براساس سه قصه از ریموند کارور، کارشان را روی صحنه بردند. آنها برای قصه



باد به طرف جنوب می‌رود و به  
طرف شمال دور می‌زند دور زنان،  
دور زنان می‌رود و باد به مدارها  
خود بر می‌گردد، باطل اباطیل. همه  
چیز باطل است. انسان را از تمامی  
مشقت اش که زیر آسمان می‌کشد  
چه منفعت است؟

جهان پر از خستگی است. تا انسان  
نمایش را اختراع کرد و عالم پر از  
بهت و سرور شد. که تمدن انسانی  
نمایش است و پیش از نمایش زمین  
جادیه ای نداشت. سیب‌ها به خاطر  
نمایش می‌رسند و سیب‌ها با خاطر  
نمایش روی زمین می‌افتد.

خدمتکاران و دیگران، دیس‌های لبریز  
از شیرینی‌های خوشمزه خانگی، نقل  
های معطر و آب نبات‌های شکرین  
رادور دور می‌چرخانند. دیوارهای  
گچی با کاغذهای دالبر رنگی تزئین  
شده شمعدانی‌های صورتی روی  
طاقدچه‌های آجری حیاط‌اند. برای من  
روز اول خلقت و موقع افتتاح زندگی  
است. در بعد از ظهر یک روز بهاری  
روزی که با نخستین نمایش مواجه  
شدم و این مواجهه‌ای با سرنوشت بود.  
شادی آورترین روز عالم.

دسته‌ای دیدبه و دایره و دف می‌زند. و گروهی انگشت  
هارابه هم می‌زند. شربتهای معطر رادر سینی‌های برنجی  
می‌چرخانند و دهانها پر از نقلهای شکرین و مطبوع بود  
تحمل شادی بی اندازه، آزار دهنده و دشوار است و این همه  
شادی در آن روز خارج از طاقت من بود که مات و مبهوت  
در حیاتی اثیری سیر می‌کردم.

اعتراف می‌کنم که من پیوسته از وصف غم‌ها، شکستها و  
حرستهایم بیشتر لذت برده‌ام تا شرح کامرواییها و شادی‌هایم.  
از آن روز روح من مثل روح آهونی سر در کمندی است که  
یکسره در حسرت آن بعداز ظهر بهاری و آشنایی با نمایش  
به سر می‌برد.

حادثه شیدایی از جایی  
آغاز شد که دسته  
با زیگران از دلانی  
وارد حیات شدند.  
آنها با لباسهای خنده  
آوری که به تن داشتند  
و آرایش‌های غلیظ  
و رفتار اغراق‌آمیز به  
سمت ما می‌آمدند و  
می‌چرخیدند. مطربها  
بر طبلهای کوییدند.



### محمد صالح علا

نمایش مصحح آغاز می‌شود. موضوع نمایش  
بیمار شدن یکی از اشقیایت. خانمی از بستگان،  
مادرم با صورت پر اخم، ابروan کرده و قیافه‌ای  
غیض آلد نقش طیب را بازی می‌کند.  
هیکل چاق را بایاس گشادی بارگاهای ابتدایی  
سرخ و سیا پوشانده و چیزهای مصححکی مثل  
سیخ کباب و ملاقه و کفگیر به خود آویخته.  
مانند طبیبان راه می‌رود و بار قفار اغراق آمیزی  
وتوماری که به دست دارد برای یکی از خولیان  
نسخه‌ای می‌نویسد و وقتی که می‌گوید: برایت  
یک شربت زهر مار و چند تا قرص کوفت و  
یک بسته کپسول حناق می‌نویسم تا هر چه  
زودتر بخوری و به در ک و اصل شوی  
حضار محترم از خنده روده بر می‌شوند و  
من که برای اولین دفعه بانمایش مواجه شده  
ام از خنده دیگران غش می‌کنم و چنان  
دلم از شادی پر و خالی می‌شود که از فرط  
بهجهت گریه ام می‌گیرد و تحمل آن همه  
شور و هیبت و حیرت برایم دشوار می‌شود،  
چنانکه از آن بعد از ظهر بهاری در کودکی  
تا امروز که این یادداشت را در یکی از  
روزهای برفی می‌انسالی می‌نویسم،  
دیگر حتی به قدر موبی گره از زلف من  
و نمایش باز نشده بلکه از آن بعد از ظهر  
بهاری مبتلای حیرت مزمونی شده ام و برایم  
نمایش حلقه اتصال زندگی به ابدیت است.

و نمایش معجزه خداوند است که اگر نمایش نبود،  
باطل اباطیل. این کلام خداست، باطل اباطیل انسان را از  
تمامی مشقت اش که زیر آسمان می‌کشد چه منفعت  
است. آفتاب طلوع می‌کند و آفتاب غروب می‌کند که  
آنچه عالم را پایدار و مؤید ساخت نمایش است. تنها  
در باغ نمایش است که می‌توان از درخت سیب، لیمو  
شیرین چید و فقط اشخاص نمایش ابدی هستند چرا که  
اشخاص نمایش مثل فرشتگان فاقد جسم‌اند.

و هر که جسم ندارد نمی‌میرد که نه فقط اشخاص نمایش  
فرشته‌اند و صاحب هستی ابدی که آن کسان که به هر  
شکلی با نمایش زلفی

گرمه می‌زند نیز فرشته  
اند. هر که با نمایش  
سر و کار پیدا کرد بال  
های سپید و کوچکی  
روی شانه هایش می‌  
شکند باور نمی‌کنید  
امتحانش مجاتی است با  
نمایش زلف گره بزند  
شما هم به زودی فرشته  
می‌شوید.



# یکبار برای همیشه

ندا آل طیب

شود

به‌منظور می‌رسد جشنواره امسال کمتر مشکل دکورهای سنگین داشته باشد هر چند در این جشنواره هم مانند هر جشنواره دیگری، دکورهای وجود دارد که نیازمند صرف هزینه و انرژی فراوانی هستند. بیشتر نمایش‌هایی که در تالار اصلی تئاتر شهر اجرامی شوند، نیازمند دکورهای حجمی هستند. از جمله این نمایش‌ها، دور نمایش «چشم‌اندازی از پل» به کار گردانی منیزه محامدی است که طراحی صحنه آن را ملک جهان خزانی انجام دهد. دیگر دکور سنگین جشنواره‌امسال، دکور نمایش «خون نمی‌خسید» به کار گردانی داوود فتحعلی بیکی است که طراحی صحنه آن را محمد حسین ناصری بخت انجام می‌دهد. ناصر بخت البته می‌گوید که دکور نمایش چندان سنگین نیست اما چون ماجراهی آن در یک حسینیه اتفاق می‌افتد، به هر حال باید فضای یک حسینیه ایجاد شود.

اما بسیاری از شرکت‌کنندگان ترجیح می‌دهند با طراحی صحنه‌های ساده، کار خود را راحت تئند. مریم کاظمی که نمایش «خوانین پنج قلمه» را کار گردانی می‌کند، با چند پودس که طرحی‌های آن توسط امیر اثباتی انجام می‌شود، دکور طراحی صحنه مورد نیاز خود را ایجاد می‌کند.

نرمن نظمی که امسال برخلاف سالهای گذشته، کمتر فعال است، طراحی صحنه و لباس نمایش «منطقه اشغال شده» محصول مشترک ایران و آلمان را بر عهده دارد.

رحم نوروزی هم در این جشنواره به تجربه متفاوتی در این زمینه دست می‌زند. او همیشه طراحی صحنه نمایش‌های خودش را انجام داده اما امسال طراحی صحنه نمایش «یکشب دیگر بمان سیلویا» نوشته و کار چیستا پیرسی را انجام می‌دهد و طراحی صحنه کار خودش «شما خانمی با مانتوی آبی ندیدید» را به عهده سیامک احصایی گذاشته است. نوروزی می‌گوید: «طراحی کردن برای یک کار گردان دیگر سخت است از چون باید هر دو تفکرات‌مان را با هم هماهنگ کیم و من بتوانم آنچه را در ذهن اوست، عملی کنم». «پیام فروتن هم که با طراحی صحنه دو نمایش «تراژدی قصر» (کیومرث مرادی) و «روزی روز گاری در آبادان» (حمدیرضا آذرنگ) در جشنواره حضور دارد، می‌گوید: کارها مثل همیشه است و تفاوت چندانی ندارد. البته از نظر ساختار دو تجربه متفاوت است که اگر بتوانم آنچه را که مدنظر نظرم است، عیناً پیاده کنم، تجربه‌های خوبی خواهد شد.»

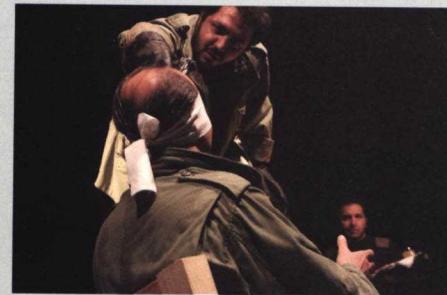
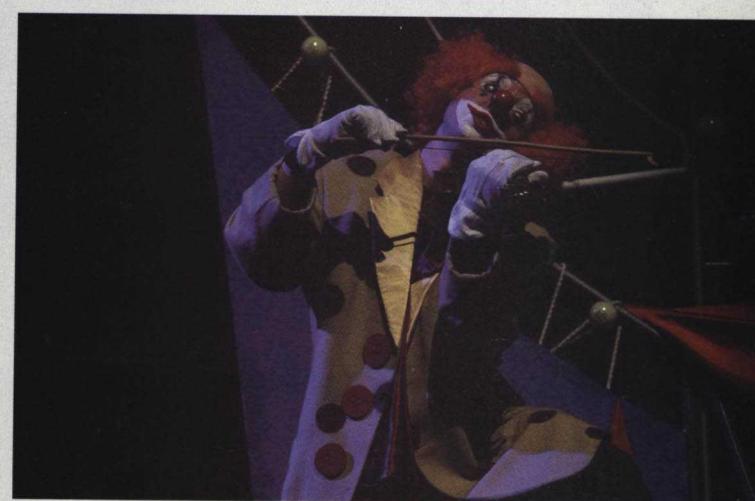
گروههایی که در جشنواره فجر امسال شرکت می‌کنند، نامهایی گوناگونی دریافت کرده‌اند. نامهایی که از همان زمانی که آینه نامه جشنواره امسال منتشر شده به وسیله ستاد برگزاری جشنواره به گروه‌ها ارائه شد. یکی از این نامه‌ها مربوط به طراحی صحنه و بازیگری در جشنواره امسال بود. نامهایی که بندهای متفاوتی داشت و واکنش‌های گوناگونی را برانگیخت.

«طراحی صحنه» همیشه جزو مسائلی بوده که عموماً در طول برگزاری جشنواره‌های گوناگون جزو مشکلات یا معضلات گروه‌ها بوده است. چون طراحی صحنه برخلاف موارد دیگر عموماً نزدیک زمان اجرا است که به آن پرداخته می‌شود. اما در نامهایی که امسال برای گروه‌ها فرستاده شده بود، از آنان خواسته شده بود: طرح‌های خود را تائیمه آبادانه تحويل دهند تا هنگام برگزاری جشنواره کمتر دچار استرس و نگرانی شوند. در این نامه همچنین به گروه‌ها پیشنهاد شده بود که دکورهای سیک و قابل حمل و نقل بسازند تا اگر قرار شد سفرهای خارجی یا داخلی انجام دهند، مشکلات کمتری برایشان بینا شود هر چند به گفته بعضی از طراحان صحنه مانند نرمن نظمی، در این نامه به این موضوع توجه نشده بود که اصولاً اصطلاح دکور سنگین یا سیک جنبه علمی ندارد چون دکورهای نمایش ساخته می‌شود و چیزی جدا از مسائل دیگر آن نمایش خاص نیست. از طرفی دیگر خیلی از دکورهای در طول تمرینات گروه و با توجه به تغییرات متن، مدام در حال تغییر هستند. البته این نامه جنبه‌های مشتی هم داشت چون از اول تکلیف گروه‌ها را روشن کرده بود که تا تاریخ اعلام شده باید طرح‌هایشان را آماده کرده باشند تا در مورد تهیه مواد لازم برای آن اقدام شود.

یکی دیگر از مشکلات گروه‌های نمایشی در زمینه ساخت دکور، دوباره کاری‌های زیاد است چون دکورهایی که برای جشنواره ساخته می‌شود زمان اجرای عمومی دیگر کاربرد ندارد و گروه‌ها ناچارند دوباره دکور بسازند اما امسال قرار است هر دکور تنها یکبار ساخته شود و مکانی برای نگهداری دکورها ایجاد شود تا زمان اجرای عمومی، گروه‌ها ناچار نشوند دوباره دکور بسازند.

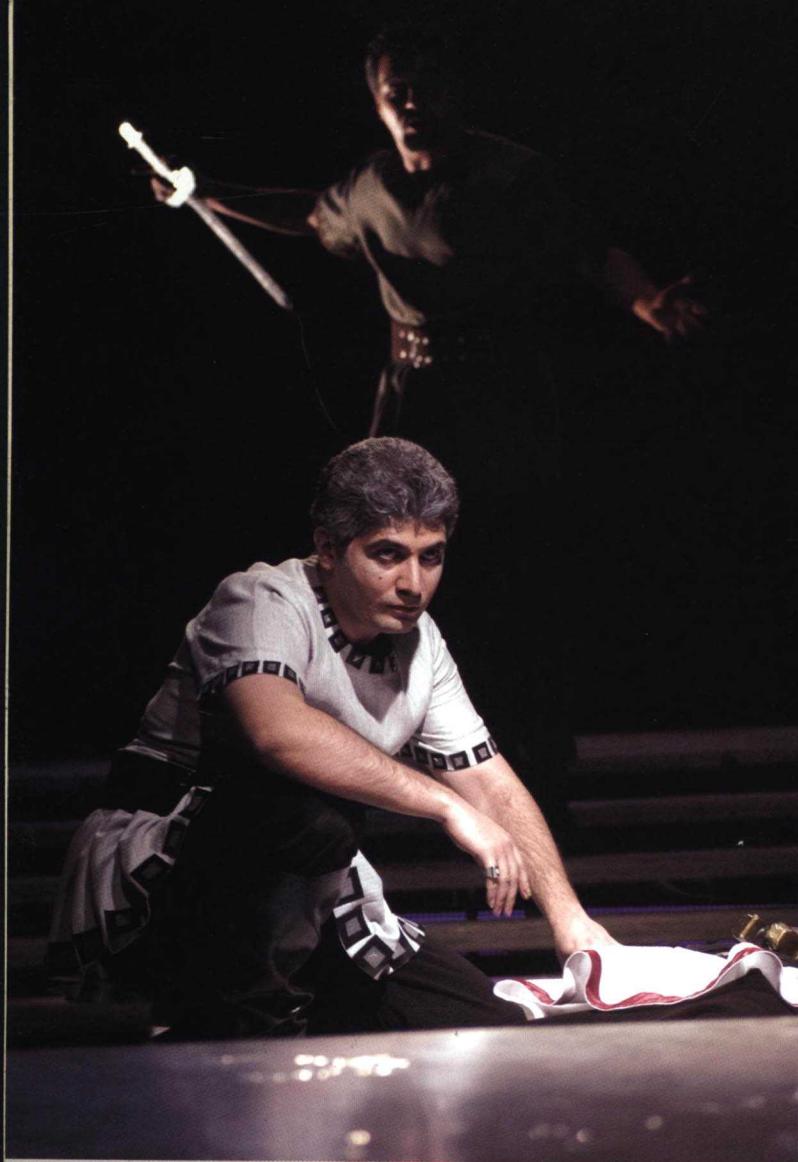
البته ایجاد یک اتیار می‌تواند خیلی از مشکلات را حل کند چون علاوه بر این که دکورها در آن نگهداری می‌شود، در موارد خیلی زیادی می‌توان از وسائلی که قبلاً تهیه شده، استفاده کرد و دیگر لازم نیست همه چیز از نو ساخته





روزنامه  
بیست و سومین جشنواره  
بنی المللی تئاتر فجر  
شماره چهارم

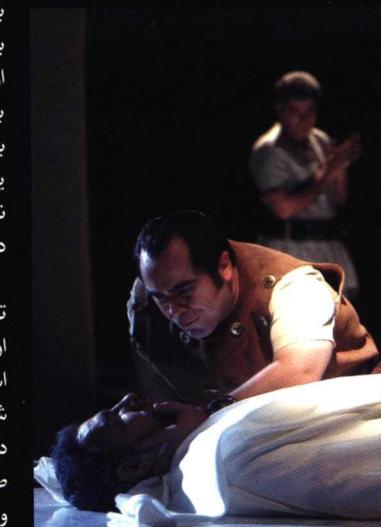




ژولیوس سزار به روایت کابوس نوشته نغمه شمینی برداشتی از ژولیوس سزار به قلم ویلیام شکسپیر است که کیومرث مرادی نیز کارگردانی آن را برعهده دارد. گروه تئاتر تجربه با اجرای این نمایش مسیری جدید پیش روی خود قرار داده اند. این در نوع نگاه مضمون - نه شیوه روایت - جنس کارگردانی و بازی سازی ها و حتی طراحی صحنه به چشم می آید. پیام فروتن در جایگاه طراح صحنه به دکوری با ساختار مینی مالیستی روی اورده و شلوغی دکورهای نمایشگاهی قبل چندان به چشم نمی آید. اصولاً حشو و زاید صحنه گرفته شده تاما مشاگر با کنه اتفاقات روی صحنه ارتباط برقرار کند. این مساله در شیوه نگارش نمایشنامه نیز به چشم می آید. روایت و ترتیب پیرنگ داستانی نوعی پس و پیش شده که تماشاگر در همان لحظات اولیه گره قصه را در می یابد و این گره به راحتی توسط نویسنده و کارگردان گشوده می شود. هیچ رازی در میان نیست که مخاطب بخواهد به آن پی ببرد مگر درونیات و کردار آدمهایی که با سرنوشتی محتوم در می آمیزند و پایانی تلغی رارق می زند. اخلاق گرایی، باداش نیک و بد کردار و ... که از مضامین آثار شکسپیر - به خصوص تراژدی های تاریخی او - در متن نغمه شمینی نیز حضوری آشکار دارد.

شکستن روایت چند حسن به همراه دارد. اول اینکه تماشاگر علی رغم اینکه شاهد روایت یک داستان است، چندان با وجود تعلیق امیز و سطحی قصه - برای سرگرمی صرف - رویه رو نمی شود. پیکر که داستان در ابتدا پیش روی تماشاگر گشوده می شود، او را خود همراه می کند. اما در یک لحظه از غفلت او و غرق شدنش در داستان استفاده کرده و با شکستن

روایت او را غافلگیر می کند. این جزو خصلتهای ادبیات است که این روزها در سینما نیز کارگردی جدی یافته. دوم نکته حسن این شیوه روایت ماهیتی فلسفی دارد. شکستن پی در پی روایت، به تماشاگر این امکان را می دهد که خود حقیقت را از دل اثر کشف کند. آنها که اشنا با نمایشنامه های ویلیام شکسپیر هستندمی دانندید کردار، سرنوشتی شوم خواهد داشت. پیروزی اش هم ذاتی نیست و صوری است. او اگر چه در ظاهر پیروز شده اما در باطن خشنود نیست. شکستن روایت به



بیننده این اجازه را می دهد؛ دست به یک کشف و شهود بزند. حال او تنها نمی بیند که عافیت بد کار بد است. او درک می کند که چرا بد کار به سرنوشتی شوم دست می یابد. صورت رفتار جای خود را به نیات درونی و کردار شخصیتها می دهد.

کیومرث مرادی نیز سعی دارد تمامی این گفته ها را تصویر کند او از میزانسن در عمق و نور آوانس استفاده مناسب انجام می دهد. شخصیتها بنا بر ترتیب اهمیت شخوصیتها که در میزانسن هنگام در ضد یا یک تصویر سینمایی هنگام طی کردن طول صحنه در کلوز آپ و لانگ شات قرار گیرند. اینجا بیننده می تواند ناخودآگاه در ذهن، شخصیت ها و اهمیت رویداد را در

ذهن تفکیک کند. نور جلوی صحنه نیز که زاویه ای از پایین به بالا دارد به لحظه گرافیکی صورت شخصیت واقع در نور را داشتناک می کند. اکثر میزانسن ها از جمله تصمیم به قتل سزار، حضور پیشگو و ... در معرض این نور صورت می گیرد. از دیگر سو، مرادی در پاره ای فصول از میزانسن ثابت برای یک روایت استفاده نمی کند. حضور پر دیویس را در معبد به یاد آورید. در ابتدا پیشگو پیش به تماشاگر است - مخاطب پیشگو را نمی شناسد - اما اندک اندک با روشن شدن قضیه، شکل میزانسن نیز تغییر می کند. وقتی ما از کابوسهای آشفته پر دیویس جدا می شویم او و پیشگو در یک سطح قرار دارند. باز هم تصویر ما از حقیقت تغییر کرده است. این بازی با حقیقت نیز از نکات قابل توجه نمایش به نظر می رسد. پر دیویس در صحنه سخنرانی در معرض سپیدی قرار گرفته و به تابلوی مانا می ماند اما دیگری که در وسط صحنه قرار گرفته و به دروغ سخن می گوید تصویری متزلزل به ذهن مخاطب ارائه می دهد.

برخی فصوص از زندگی شخصیت ها در روایها و برخی دیگر در واقعیت است. ای کاش در انتهای صحنه، پیام فروتن به جای استفاده از پرده مشععی از همان پارچه های سپید اطراف استفاده می کرد. در آن صورت با توجه به نور هم اگر اندیسمان صورت می گرفت و هم همنشینی صدا و تصویر بیشتر خود را به رخ می کشد. مرادی در اجرای این نمایش ایده های خوبی را برای اجراتدار ک دیده بود. اما افسوس اجر، کمی شتابزده به نظر می رسید و اجرای ایده ها کمی زخت به نظر می رسد. مثلاً همان ایده استفاده از نور جلوی صحنه خوب است اما نور تلطیف شده نیست، حس دراماتیک را ختنی می کند. این نگاه در برخی حرکات و ... نیز به چشم می آید.

رامتین شهبازی اما به هر حال مرادی و گروهش امتحان را با موفقیت پشت سر می گذارند. روت و شهابی لازم است که به طور حتم مرادی در اجرای عمومی آنها خواهد اندیشید.

## نگاهی به نمایش ژولیوس سزار به روایت کابوس

# دیشب خواب دیده ام؛ پریشان

# رای سلوک

رضا آشفته

نمایش «روایی بسته شده به اسبی که از پا نمی‌افتد» به قلم محمد

چرم‌شیر و کارگردانی آرون دشت آرای کریستف کلمب، فاتح قاره

آمریکا را بهانه‌ای قرار می‌دهند، برای یک سیر و سلوک آنها می

خواهند در این سفر پر ماجرا نقیبی به ذهن و روح بزنند، و بر

پایه علت‌های کاملاً مادی به علتها یک سفر آسمانی نزدیک شوند

آنچه کلمب و همکیشانش از کشف آمریکا و سفر به آنجامی خواهند

همان‌پارادایز است که تاکنون هیچ ردو اثری از آن نبوده است بلکه

باید طی یک سفر پر خطر بتوانند با عبور از موانع متعدد از پس دیدار آن

برآیند. البته این مسیر همیشه هم به سرانجام نمی‌رسد، گاهی در حد یک

روایی شیرین مدفعون می‌شود، گاهی دیگر سختی‌ها، دمار از روزگار آدمی

در می‌آورند و اصلاً نمی‌گذارند که پایی آدمی به آنجا برسد. البته این مورد بسته

به اراده و خواست آدمی دارد، اگر آدمی بخواهد می‌رسد و لو تا پای جان زیاده روی

کرده باشد. حالا با این تعبیر و تفسیر باید انتظار داشت که متن و اجراطوری طراحی شده

باشند که تماساً‌گر به تدریج بهمکافش پیرامون این تفکر بنیادین پیرداز دقرار نیست همه‌چیز

از ابتداء برای مخاطب آشکار شود، بلکه سفر کلمب این بهانه را به همه می‌دهد، حالا در تالار کارگاه

نمایش به دور از مغدغه‌های روزمره به یک سفر روایی آن هم از طریق دیدن یک نمایش مبادرت و وزن‌انداز

تماشاچی نخواهد، این سفر ناممکن می‌شود، باید دل به سفر بدهد. آنها می‌روند تا آمریکا یا همان قطعه بهشت گشده بروی زمین

را پیدا کنند. البته آنها در پنج قرن پیش موفق می‌شوند که به آرزوی خود برسند، اما مانیز باید بخواهیم تا بتوانیم آرون در چند مرحله

و در قطعات کوتاه‌نمایشی که هر مرحله‌متکی به یک تکنیک متفاوت و متنوع است، این سلوک معنایی را برای تماساً‌گر کوش تصویر

می‌کند گاهی یک تشت آب و کشتی کاغذی که آتش گرفته می‌شود، تصویری از سوختگی مرارات این راه می‌دهد. دیگر کلمب به

هیچ سفر درایی نمی‌رود، و برای همیشه از این سفر های پر ماجرا دست می‌کشد. شاید او به مراد و معبد دلش رسیده است!

گاهی مادر کلمب رو در روی تماساً‌گر اشک می‌ریزد و از بخشندگی و مهربانی خدامی گوید، و اینکه همه ما باید به دنبال او اشیم

تاز شر شیطان رهاشونیم، ما باید به قاع غنا بخوریم و از حیف و میل خوردنی ها پرهیز کنیم که خداوندان اراف کنند گان

راتنیبه می‌کند.

گاهی یک سیب سرخ روی تابلو آویز و مونولوگهای هزیان گونه مرد و فیگورهای یک زن، تصویری از هوس و عشق را تداعی

می‌کنند که باید بدلوخابه آن جایه عمل پوشانید.

گاهی کشیش هنگام نصیحت و اعتراف کلمب دل ماهی رامی شکافدو تصویر آن بالای قاب صحنه کوچک باعث حال برهم زدن

تماساً‌گر می‌شود گاهی باید کلمب و کشیش جای خود را عوض کنند و گاهی مدام جایه جایی صورت می‌گیرد، مدام ریتم تغییر

می‌کند. مدام تصاویر در هم تنیده می‌شوند. مدام کفتارها، لحن ها و حس های متفاوتی به خود می‌کیرند، مدام...

ابزارهای اجرایی متفاوت هستند. ویدئو، تلویزیون، ویدئو پروجکشن، تئاتر سایه و عروسکی (البته به شکل غیر مستقیم)، بازی

رنالیستی، بازی فرمایستی، همنوایی موسیقی، آرایش صحنه و حضور برنگ و

نور، پرتاب تصویر، فیدشه تصویر، تاریکی، و... شاید تندر از این هم

بنوان به مکافشه خداوند پرداخت. مطمئناً آنها که دلداده

هستند در این سلوک همراه می‌شوند، و از همه چیز استفاده می‌برند تا در خلوات خود به برداشته

عینی از گفتنهای رمز آمیز درباره

حالق و معبد بررسند.

«دیت کومل» کارگردان آلمانی و یکی از اعضاي گروه تئاتر «مارین باد»، امسلا با دو نمایش «اسرار شبانه» و «شب خواهان برونته» در جشنواره بین المللی تئاتر فجر شرکت دارد. این گروه تئاتری در سال ۱۹۷۳ تأسیس و از سال ۱۹۸۹ در تالاری کوچک که بیش از این متعلق به حمام شهر فراپور گ بود، مستقر شد. سالن اصلی این تالار تا ۲۵۰ نفر گنجایش دارد و از سال ۲۰۰۶ سالن ۸۰ نفره ای هم به آن فضای اضافه شده است. این گروه در حال حاضر از هفت بازیگر ثابت که بر حسب نیاز با بازیگران میهمان تکمیل می شوند، تشکیل شده و مخاطبان نمایشها آنها را کودکان نوجوانان و حتی بزرگسالان تشکیل می دهند.

آنها در کنار اجرای برنامه های هنری و نمایشی، در هیأت نمایشی مختلفی برای حمایت از تئاتر کودکان و نوجوانان هم فعالیت می کنند. اعضاي گروه پیشتر از این در اکتبر ۲۰۰۳ سفری دیگر به ایران داشته اند و این بار هم به دعوت مسئولین مرکز هنرهای نمایشی به ایران آمده اند.

\*\*\*

\* دومین حضور گروه در ایران راچگونه می بینید؟ - کومل: هدف ما از حضور در ایران محکم کردن روابط فرهنگی است چون در هر حال، فراپور گ آلمان، خواهر خوشنده اصفهان است و برای ما اهمیت ویژه ای دارد که این ارتباط را عمیق تر کیم. به اعتقاد من اگر این ارتباط برقرار شود به نوعی مشکلات ما هم حل می شود زیرا خلیل از ندانسته ها و پیشاوری های ما با نگاه مستقیم و از نزدیک به ایران حل می شود و ماحتی می توانیم بخشی از فرهنگ خود را اینجا بگذاریم.

\* در هر حال باید توجه داشت که گاهی اوقات جهانی سازی پدیده جالبی می شود، هرچند که نباید در کنار آن هویتها را فراموش کرد.

\* این تفکر تا چه اندازه در کارهایتان رعایت می شود؟ در واقع تا چه حد در شیوه کاری گروه مؤثر است؟ - کومل: حوصلت شاعرانه در همه مانهفتنه است و مازی طریق آن می توانیم خاطرات و احساساتمان را از جمله آرزوهای ویمهایمان را بین کنیم. پس ذهن کنجدکاو و کاشف ما همواره به دنبال حقیقتهاي ماوراء واقعیتهای روزمره و تجربه های علاقه های جمعی ماست که به نوعی شرایط فردی و محیط اجتماعی مارانشان می دهد.

\* این دو نمایشی که در جشنواره فجر قرار است اجرا شود هم از همین تفکر ریشه گرفته است؟ - دقیقاً به همین شکل است نمایش «شب خواهان برونته» موضوع زنانه ای از دیدگاه فرهنگ اروپایی مطرح می کند و این ارتباط تنگاتنگی آدمها با یکدیگر را به صورت یک روایی بزرگ و فانتزی نشان می دهد. موضوع درباره سه خواهر نویسنده است که در یک کلیسای مقدس زندگی می کرند و تازمان حیاتشان چندان شناخته شده نبودند. آتفاق اصلی نمایشناهه هم در دوره ای از اروپا حدث می شود که زنان مجال این راندشتند که در سطح بالای اجتماع رشد کنند و به اعتقاد گروه این موضوع ریشه در شرایط فرهنگی سیاری از جوامع دارد و خلیل های دیگر هم به این صورت تحت فشار بوده اند.

\* پس با این توضیحات قاعده نمایش «شب خواهان برونته» کاری مخصوص کودکان و نوجوانان نیست؟ - بله، این نمایش فقط مخصوص بزرگسالان است و حتی شخص در صد از مخاطبان این بالای ۶۰ سال هستند. که خود به نوعی نشان دهنده این است که این افراد به دنبال کودکی از دست رفته شان هستند. زیرا که این نمایش هم به شکل فانتزی، دنیای کودکانه خود ساخته و ذهنی سه خواهر برونته را نشان می دهد.

\* «اسرار شبانه پرو» هم به همین شکل است؟ بخصوص این که این نمایش به شکل عروسکی اجرامی شود؟ - کومل: «اسرار شبانه پرو» یک نمایش موزیکال درباره نیروی جادویی عشق، عمق شعر و شاعری است نمایشناهه بر اساس داستانی از «میشل توئینیر» نوشته شده و برداشت آزادی از کمدی دلارتهای ایالات متحده در این نمایش مضمون عشق و زندگی در قالب چهار فصل سال نمایش داده می شوند به صورتی که عشق در بیهار شروع می شود، در تابستان به اوج می رسد، در پاییز آغاز راه مسکلات می شود و در زمستان به سردي می گراید.

\* و تمام این احساسات در شکل عروسکی بهبترین شکل نمایان می شود؟ - من هم این طور فکر می کنم، بخصوص اینکه تکنیک عروسکی این نمایش به نوعی خلیل جدید است و به حقیقت بازیگران بسته است. در واقع در این نمایش به کونه ای بازیگر و عروسک در کار یکدیگر ترکیب می شوند و هر دو در یک قالب فرو می روند. در این پروژه بازیگران زندگینامه تخلیه شخصیت های نمایشی و نقشها بشان را می نویسند و تصورات خود را نقشیابانیان بیان می کنند.

\* پس کار به شکل کاملاً گروهی می شود؟ - دقیقاً! بانظرات بازیگران، طرح کلی نمایشناهه زیر نظر یک نمایشناهه نویس ریخته می شود و در کار طراح صحنه، آهنگساز نیز به تنظیم جزئیات این طرح در مرحله اجرایی کار می پردازد و به دنبال آن تمرینات اغماز می شود و در تمام این مدت و در طول تمرینات بحث و تبادل نظر میان گروه وجود دارد و زمان اجرادر شرایطی معین می شود که همکاری به این نتیجه رسیده باشیم که کار تیام شده است.

\* در این مسیر، چقدر کار در مدت زمان اجرا استخوش تغییر می شود؟ - معمولاً بعد از چند اجرا از هر نمایش در جلساتی آن را نقد می کیم زیرا معتقدم که اگر ما خودمان، کارهایمان را نقد نکیم، پس نمی توانیم آن را ارتقا دهیم و با نمایشگران ارتباط منسجم تری داشته باشیم.

# نمایندگان تئاتر فراپورگ در ایران

مریم رضازاده



\* دومین حضور گروه در ایران راچگونه می بینید؟ - کومل: هدف ما از حضور در ایران محکم کردن روابط فرهنگی است چون در هر حال، فراپور گ آلمان، خواهر خوشنده اصفهان است و برای ما اهمیت ویژه ای دارد که این ارتباط را عمیق تر کیم. به اعتقاد من اگر این ارتباط برقرار شود به نوعی مشکلات ما هم حل می شود زیرا خلیل از ندانسته ها و پیشاوری های ما با نگاه مستقیم و از نزدیک به ایران حل می شود و ماحتی می توانیم بخشی از فرهنگ خود را اینجا بگذاریم.

\* در هر حال باید توجه داشت که گاهی اوقات جهانی سازی پدیده جالبی می شود، هرچند که نباید در کنار آن هویتها را فراموش کرد.

\* این تفکر تا چه اندازه در کارهایتان رعایت می شود؟ در واقع تا چه حد در شیوه کاری گروه مؤثر است؟ - کومل: حوصلت شاعرانه در همه مانهفتنه است و مازی طریق آن می توانیم خاطرات و احساساتمان را از جمله آرزوهای ویمهایمان را بین کنیم. پس ذهن

کنجدکاو و کاشف ما همواره به دنبال حقیقتهاي ماوراء واقعیتهای روزمره و تجربه های علاقه های جمعی ماست که به نوعی شرایط فردی و محیط اجتماعی مارانشان می دهد.

\* این دو نمایشی که در جشنواره فجر قرار است اجرا شود هم از همین تفکر ریشه گرفته است؟ - دقیقاً به همین شکل است نمایش «شب خواهان برونته» موضوع زنانه ای از دیدگاه فرهنگ اروپایی مطرح می کند و این ارتباط تنگاتنگی آدمها با یکدیگر را به صورت یک روایی بزرگ و فانتزی نشان می دهد. موضوع درباره سه خواهر نویسنده است که در یک کلیسای مقدس زندگی می کرند و تازمان حیاتشان چندان شناخته شده نبودند. آتفاق اصلی نمایشناهه هم در دوره ای از اروپا حدث می شود که زنان مجال این راندشتند که در سطح بالای اجتماع رشد کنند و به اعتقاد گروه این موضوع ریشه در شرایط فرهنگی سیاری از جوامع دارد و خلیل های دیگر هم به این صورت تحت فشار بوده اند.

\* پس با این توضیحات قاعده نمایش «شب خواهان برونته» کاری مخصوص کودکان و نوجوانان نیست؟ - بله، این نمایش فقط مخصوص بزرگسالان است و حتی شخص در صد از مخاطبان این بالای ۶۰ سال هستند. که خود به نوعی نشان دهنده این است که این افراد به دنبال کودکی از دست رفته شان هستند. زیرا که این نمایش هم به شکل فانتزی، دنیای کودکانه خود ساخته و ذهنی سه خواهر برونته را نشان می دهد.

\* «اسرار شبانه پرو» هم به همین شکل است؟ بخصوص این که این نمایش به شکل عروسکی اجرامی شود؟ - کومل: «اسرار شبانه پرو» یک نمایش موزیکال درباره نیروی جادویی عشق، عمق شعر و شاعری است نمایشناهه بر اساس داستانی از «میشل توئینیر» نوشته شده و برداشت آزادی از کمدی دلارتهای ایالات متحده در این نمایش مضمون عشق و زندگی در قالب چهار فصل سال نمایش داده می شوند به صورتی که عشق در بیهار شروع می شود، در تابستان به اوج می رسد، در پاییز آغاز راه مسکلات می شود و در زمستان به سردي می گراید.

\* و تمام این احساسات در شکل عروسکی بهبترین شکل نمایان می شود؟ - من هم این طور فکر می کنم، بخصوص اینکه تکنیک عروسکی این نمایش به نوعی خلیل جدید است و به حقیقت بازیگران بسته است. در واقع در این نمایش به کونه ای بازیگر و عروسک در کار یکدیگر ترکیب می شوند و هر دو در یک قالب فرو می روند. در این پروژه بازیگران زندگینامه تخلیه شخصیت های نمایشی و نقشها بشان را می نویسند و تصورات خود را نقشیابانیان بیان می کنند.

\* پس کار به شکل کاملاً گروهی می شود؟ - دقیقاً! بانظرات بازیگران، طرح کلی نمایشناهه زیر نظر یک نمایشناهه نویس ریخته می شود و در کار طراح صحنه، آهنگساز نیز به تنظیم جزئیات این طرح در مرحله اجرایی کار می پردازد و به دنبال آن تمرینات اغماز می شود و در تمام این مدت و در طول تمرینات بحث و تبادل نظر میان گروه وجود دارد و زمان اجرادر شرایطی معین می شود که همکاری به این نتیجه رسیده باشیم که کار تیام شده است.

\* در این مسیر، چقدر کار در مدت زمان اجرا استخوش تغییر می شود؟ - معمولاً بعد از چند اجرا از هر نمایش در جلساتی آن را نقد می کیم زیرا معتقدم که اگر ما خودمان، کارهایمان را نقد نکیم، پس نمی توانیم آن را ارتقا دهیم و با نمایشگران ارتباط منسجم تری داشته باشیم.



# مبارک وکل باقالی در خیابان

\* بیتا موسوی

خیابانی تئاتر فجر شما با تئاتر عروسکی متفاوت است؟

- من هیچ تعبیری در متون و در اجرای نمایش ندادم، بلکه دقیقاً همان نمایشی تئاتر است که امسال در جشنواره تئاتر عروسکی داشتم و فکر می‌کنم برای این نمایش ۳ اجرا در جشنواره در نظر گرفته شده است.

\* مخاطب نمایش «نه این دیگه واسه مادرس نمی شه» فقط کودکان هستند؟

- خب این نمایش به خاطر شخصیت عروسکی که دارد بیشتر مخاطبانش کودکان هستند. ولی در اجرایی که من سابق داشتم، شاید می‌توان به جرأت گفت ۶۰ درصد مخاطبان کودکان و ۴۰ درصد افراد بالغ سنی متفاوتی بودند.

\* در اجرای این نمایش چقدر از باداهم گویی استفاده کردید؟

- همانطور که می‌دانید در نمایشهای خیابانی باداهم گویی حرف اول را می‌زند و در اجرای این نمایش هم مابداهم گویی زیاد داشتم.

\* خانم مهدی خواه نظر شما درباره حضور زنان در تئاتر خیابانی با توجه به محدودیتهایی که در این زمینه وجود دارد، چیست؟

- مشکلات در این زمینه همیشه وجود دارد: مخصوصاً برای زنانی که در فضای باز و خیابانی فعالیت می‌کنند. من بیشتر در سالنهای بسته کار کردم ولی اجراهای متفاوتی نیز در پارکها داشتم که قطعاً با مشکلاتی نیز رویرو شدم. مثلاً کارهایی برای اجرای داشتم که زودتر از زمان اصلی نمایش به اتمام رساندم چون فضای موجود برای ادامه کار یاری نمی‌داد.

ولی فکر می‌کنم اگر یک زن بخواهد یک کار فرهنگی و هنری انجام دهد باید با اعتماد به نفس به کارش ایمان داشته باشد در این صورت هیچ مشکلی پیدانم شود. و من از تمامی این عوامل استفاده کردم و جسورانه پیش‌رفتم.

\* فکر می‌کنید چه مرآکز و سازمانهایی می‌توانند در اجرای نمایشهای خیابانی در طول سال کمک کنند؟ در درجه اول مرکز هنرهای نمایشی باید از اجرای این نمایشها حمایت کند. البته در کنار این مرکز نیاز جدی به حمایت شهرداریها و فرهنگسراهانیز وجود دارد.

بهناز مهدی خواه که با نمایش «نه این دیگه واسه مادرس نمی شه» در بخش خیابانی بیست و سومین جشنواره تئاتر فجر حضور دارد، فارغ‌التحصیل رشته نمایش از دانشکده سینما و تئاتر است. او فعالیت حرفه‌ای خود را از سال ۷۸ شروع کرده و در سال ۷۸ با تشكیل گروه نمایشی خیمه شب بازی کار خود را به صورت جدی تر ادامه داد.

آنچه می‌خوانید گفتوگویی است که با بهناز مهدی خواه کارگردان نمایش «نه این دیگه واسه مادرس نمی شه». انجام داده ایم. \*

کمی در باره حال و هوای فضای نمایش بگویید؟

- نمایش «نه این دیگه واسه مادرس نمی شه» یک کار خیمه شب بازی است که من منتخب جشنواره عروسکی امسال نیز بوده است. ما در این کار شخصیتی خلق کرده ایم به نام «گل باقالی» که این پسر کوچولو فرزند طیاره‌خانم و آقا مبارک است. همانطور که می‌دانید شخصیت مبارک یک سنتی خیمه شب بازی است

و هیچ وقت در نمایشهای قدیم فرزندی نداشته است ولی ما برای اینکه کاری نو ابداع کنیم شخصیت «گل باقالی» را به وجود آوردیم و خواستیم به نوعی مشکلات بچههای امروزی را با وجود این شخصیت نشان دهیم و این مسائل و مشکلات را به صورت طنز مطرح کردیم، ما متن دیروزی یا گذشته مبارک را امروزی کردیم و به بهانه وجود «گل باقالی» و مبارک به مسائل به گونه‌ای دیگر پرداختیم.

\* شما در این اجرا چه رویکرد جدیدی به نمایش خیمه شب بازی دارید؟

- ما در اجرای این نمایش دست به ابتکاری جدید زدهایم به طوری که در اول نمایش مرشد و مبارک با یک شعر ریتمیک، اطلاعاتی درباره خیمه شب بازی می‌دهند و نمایش را به گونه‌ای به تماشاجی معرفی می‌کنند.

در پایان کار نیز عروسکها از خیمه بیرون می‌آیند و باز با شعری مبنی بر اینکه ما باید داستان خیمه شب بازی را که یکی از نمایشهای قدیمی و سنتی کشور است را پاس بداریم و زنده نگه داریم، کار را به اتمام می‌رسانند.

\* همانطور که اشاره کردید کار در جشنواره تئاتر عروسکی هم حضور داشته است، آیا اجرای



## 17 Women Writers and Directors in the 23rd Festival

17 women writers and directors are participating in the 23rd International Fajr Theater Festival, including 11 directors and 6 writers. Marzieh Shojaii with "The Last Two Love Birds", Horma Rousta with "Santa Cruise", Manijeh Mahamedhi with "A View from the Bridge", Katayoun Feyz Marandi with "The Notebook", Sepideh Nazaripour with "The Dream", Golchehr Sajadie with "Medea", Maryam Kezemi with "The Ladies of the Five Castles", Sima Tirandaz with "The Woman who Arrived Last Summer", Maryam Moeini with "Someone has inscribed Your Name on the Moon" and "A Room in the Heaven" and Mitra Khajehian

with "The Invitation" are the eleven women directors of this festival.

The six women writers of the 23rd festival are Chista Yasrebi with "The Last Two Love Birds" and "The Woman who Arrived Last Summer", Naghme Samini with "The Mourning Night" and "Julius Caesar by Kabous", Zohreh Mojabi with "The Dream", Tala Motazed with "Kill as Long as You Can", Narges Amini with "Do Not Turn the Lights off" and Samira Sinaii with "Bureaucracy". Besides writing the play scripts, Chista Yasrebi and Samira Sinaii are also the directors of the plays "Stay One More Night, Silvia" and "Bureaucracy" respectively.

## French Guests Converse with Iranians

The French group "Seven", performing "The Ticket to the Heaven" and "Happy Birthday Don Quixote" in the 23rd International Fajr Theater Festival, will be attending the second session of the seminar of "The Dialog Between the Iranian and World Theater" today.

The group performed the workshop play "The Ticket to the Heaven" twice in the first two days of the festival and is performing the street play "Happy Birthday Don Quixote" at 17:00 on January 23rd and 24th.

Ali Razi is the manager of this performing group, with "Louie De Noil", "Isabel Kadna Canon" and "Louie Makia" as the actors. The group is a multinational one, consisting of people from France, Spain, Iran, Columbia and Romania, who all converse in French. The group has also performed two other plays "When the Night falls" and "The Operation in the Subway" in France. The members also had a conference at the Ferdowsi Hotel on Saturday.

## The Large Audience Interferes with Cane and Abel

"Cane and Abel", directed by Atilla Pesyani, received unexpected attention on the second day of the 23rd International Fajr Theater Festival, which delayed the performance. The play, which is written by Alireza Kooshk Jallali, had been planned to be performed at 17:00. However, the audience gathered to see the play was so large that a number of them, in spite of having purchased

tickets, did not manage to see the play because the hall was overcrowded. The crowd inside the hall was also so large that some of the audience had to move toward the stage, which distracted the actors.

The tickets of those who did not manage to see the play have been refunded by the managers of Chahrsoo hall, where "Cane and Abel" was performed.

# TODAY'S PERSPECTIVE

Sunday, January 23rd

Vahdat Hall  
Performance: 19:00  
The Circus

Sangalaj Hall  
Performances: 16:00 – 18:30  
The Balcony in Carpet  
Director: Hamidreza Mirzay

Honar Hall  
Performances: 16:00 – 18:00  
Jazen Beckam, the Unfavored Jazen  
Director: Amir Soltanahmadi

Molavi Hall  
Performances: 15:00 – 17:30  
The Summer Midnight Dream  
Director: Saeed Behnam Khaneye Namayesh

Performance: 15:00  
The King of Shabdiz  
Director: Karim Alikhah

Kargahe Namayesh (Theater-e-Shahr)  
Performances: 14:00 – 18:00 – 20:00  
Elotria  
Director: Vahid Rahbani

The Café of the Main Hall (Teriaye Talar-e Asli)  
Performance: 15:00  
Where are you now?  
A Group Effort

Khorshid Hall  
Performance: 16:00  
A Moment of a Blink  
Director: Afshin Nasseri

No Hall (Theater-e-Shahr)  
Performance: 16:00  
The Stories of Caror  
Directors: Naeemi, Karegar  
Koochak Hall (Theater-e-Shahr)

Performances: 16:00 – 19:00  
The Best Mother Around  
Directors: Kouhestani, Amiri

Chaharsoo Hall (Theater-e-Shahr)  
Performances: 17:00 – 21:00  
When the Nightingale Stops Singing  
Director: Fillip Havard

Sayeh Hall (Theater-e-Shahr)  
Performances: 17:30 – 20:00  
The Dream  
Director: Sepideh Nazaripour

Ghashghai Hall (Theater-e-Shahr)  
Performances: 18:00 – 20:00  
God Summons John to Galilee  
Director: Saeed Shapouri

The Main Hall (Theater-e-Shahr)  
Performances: 18:30 – 21:00  
The Secrets of the Night

Outdoors (Theater-e-Shahr)  
Performance: 14:00  
Passion-Play: Soleyman's Throne

Goftego Hall (Review Session)  
Performances: 14:00 – 15:00  
The Sandwich at Noon  
Director: Ali Mohammad Rahimi  
The Prince in Love  
Director: Soosan Rahimi

Tajrobeh Hall (Khaney-e-Honarmandan)  
Performance: 10:00 to 16:00  
Hamlet  
Director: Mehdi Mirmohammadi

# The Supervising Commission Established: Toward “Theater for Everyone”

A commission comprising Iranian theater experts and connoisseurs have been established to supervise the performance of plays in the 23rd International Fajr Theater Festival. According to one of the members of the managing board of the 23rd Fajr Theater Festival, the commission has been established to respect social rules and to contribute to the progress of theater industry in Iran. “Unfortunately, some unintentional mistakes have led to misunderstanding and caused threats to the job security of theater actors”, he added. He also referred to the artists and actors in the theater industry as the most eminent to preserve morals of theater: “It should not be presumed that one particular organization is responsible for the task. We, the members of the theater family, should all contribute to it.” This official of the 23rd festival expressed hope that the establishment of the commission prepares the ground for the festival to achieve its goals, the most important of which is “Theater for Everyone”, by consulting with artists and interacting with them.

## Eight Vide-theaters to be played in Khaney-e-Honarmandan

For the first time, the group “The Crow and the Word” is holding an exhibition titled “Video-theater” in the 23rd International Fajr Theater Festival based on a few of masterpieces of Dramatic Literature in the world.

“The core group was formed in 1992, when we were all students at Broadcasting Art School. Later at the university, some members were added and it has been three years that the group has been active in the fields of painting, photography and theater. Three months ago, we had a video-theater exhibition titled Death,” says Mehdi Mirmohammadi, the representative of the group. About the reasons to hold the exhibition, he explains: “Theater and video are two of our main concerns. So we developed the idea of video-theater as a means of combining the two and bridging the gap between them. To do so, we first had some meetings, after which the sketch was presented to the Center of Performing Arts. Eight pieces were produced for evaluation and subsequently, they were selected to be played in the festival. We all prepared the required facilities and funded the project.” The eight vide-theaters played in the exhibition include “Waiting for Goodo”, “The End of the Game”, “Hamlet”, “Vitesk”, “Caligula”, “The buried Child”, “Medea” and “Yerma”. But how were the plays selected? “Each of the members of the group proposed their favorite plays, of which they had symbolic figures in mind. The final selection was made from the proposals. The settings are completely different. Some represent the theater stage and in some others no actors have played, which are video-based. Anyway, all of these video-theaters are a combination of theater and video,” explains Mirmohammadi.

The Directors of the video-theaters are

Younos Lotfi, Houpand Lashgarinejad, Mehdi Mirmohammadi, Ramin Sayardshti and Meysam Aslani, the members of the group “The Crow and the Word” along with guest directors Pantea Aslani, Keyvan Raghbinejad and Farhad Fozouni. “Waiting for Goodo” and “Hamlet” have been filmed by their directors, Farhad Fozouni and Mehdi Mirmohammadi respectively.

The total duration of the video-theaters is 85 mintues, differeing between four minutes for “Yerma” and “Waiting for Goodo” and the longest for “The End of the Game”. The video-theaters, the total length of which is 85 minutes, are shown from 10 in the morning until 4 in the afternoon in Khaney-e-Honarmandan with 5-mintue intermissions.

Mirmohammadi refers to the term “video-theater” as a symbol and explains: “The term is strange, as there has been no such definition before. However, it functions as an address to the inherent combination of theater and video.”

“The combination or the dialog between different media is a contemporary trend, even though the examples of such dialogs existed before. For example, opera is a combination of theater and music. Another example is the combination of music and video, which created musicals. So, video-theater is also a combination of theater and video. These video-theaters do not either add to the theater or video or detract from them. This is only a new experiment. Not being willing to become trapped in definitions and theories, we decided to act upon our interest. If this new experience proves successful, it can serve as a starting point to advance the trend. Otherwise, the trend will disappear soon,” he adds.

He finally expresses hope that the exhibition will be visited by critics and experts.

